

ТЪРЖЕСТВАТА ПО 50-ГОДИШНИЯ ЮБИЛЕЙ НА ИВАНЪ ВАЗОВА

Иванъ Вазовъ

1850 — 1920 г.

Къса биография.

Иванъ Минчевъ Вазовъ се е родил на 27 юний 1850 год. въ гр. Сопотъ. По време на Вазовото дѣтство, той се радвалъ на доста добро благосъстояние. Бащата на поета, Минчо Вазовъ, произлизалъ отъ прочутия сопотски родъ Вазови, който по-рано се наричалъ Айвазови. Минчо Вазовъ билъ не твърдѣ богатъ търговецъ, но благодарение на природния си умъ и на честитѣ пжтувания по търговия, билъ човѣкъ събуденъ и разсѣдливъ. Майката на поета, С ж ба, е била най-книжковната жена въ Сопотъ. Покрай духовно-поучителнитѣ книжки, тя имала повечето отъ произведенията на непретенциозната тогавашна поезия, които бждещиятъ поетъ съ увлѣчение четѣлъ. Въ 1857 год. Иванъ постѣпва ученикъ въ

СОПОТЪ

Родниятъ градъ на поета

тель билъ условенъ Партений Бѣлчевъ, когото Вазовъ изобразилъ послѣ въ „Чичовци“ и „Подъ игото“ въ лицето на учителя Климентъ. Бѣлчевъ далъ по-голѣмо мѣсто на словесността — риторика и поетика. Отъ него Вазовъ се запознава съ руската литература. Бѣлчевъ сѣщо е прѣподавалъ френски и турски езици. Слѣдъ една година, въ 1866 год., Иванъ Минчевъ заминалъ за Калоферъ, за да учи грѣцки при главния учителъ Ботьо Петковъ, бащата на Христо Ботевъ. Тука Вазовъ ималъ възможность да чете български и руски книги и да се ползува отъ основателнитѣ познания по езикови въпроси и българска история на главния учителъ. Постепенно Вазовъ се запозналъ и съ български стихотворения, но още не се рѣшавалъ да пише.

Въ началото на учебната 1867/8 година, Вазовъ билъ заведенъ отъ баща си въ най-прочутото тогава българско учебно заведение — Епархийското училище „Св. Кирилъ и Методи“ въ Пловдивъ, въ което главенъ учителъ билъ Иоакимъ Груевъ. Тука младиятъ Иванъ бива приетъ въ IV класъ. По това време той се заловилъ да изучава френски езикъ, като дори съ помощта на рѣчникъ успѣлъ да прѣведе цѣлия „Телемахъ“ на Фенелона. Четѣлъ съ увлѣчение стихотворения отъ Юго, Ламартина и Беранже. По-послѣ,

слѣдъ излизането си отъ Пловдивското училище, Вазовъ се увлѣкалъ отъ стихотворенията на френския поетъ Парни, на който се мжелъ да подражава.

Вазовъ прѣкаралъ въ Пловдивъ само една учебна година. Понеже не изучилъ турския езикъ, баща му рѣшилъ да не го праща вече въ Пловдивъ, като му взелъ за частенъ учителъ по турски Никола Ковачевъ, съ ученето при когото се свършила школната наука на Вазова; оттука нататкъ той добивалъ знания чрѣзъ частни занимания.

Първитѣ стихотворни опити на Вазова даватъ отъ първитѣ години на търгуването му съ баща си. Заедно съ него е обикалялъ нѣкои градове и села. Пжтуването му изъ Плѣвенскитѣ села му дава материялъ да напише послѣ стихотворния си разказъ „Видулъ“. Като седѣлъ на бащиния си дюкянъ,

гр. Сопотъ

тогавашното първоначално училище, което било взаимно. Слѣдъ свършване на взаимното училище, Иванъ Минчевъ постѣпилъ въ „Главното“ (класното). Главенъ учителъ на това училище билъ Юрданъ Неновъ, единъ отъ прочутитѣ тогава самоуци. Въ 1862/3 учебна година за главенъ учи-

Вазовъ на младини

Вазовъ поналъ да пише стихове. Но строгиятъ баща, който чакалъ първородниятъ му синъ да поеме неговата търговия, а не да драска стихове по тефтеритѣ, не гледалъ съ добро око на литературнитѣ му упражнения и веднажъ го изхикалъ. Тогавя младиятъ стихотворецъ почналъ да

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ СЪБОРЪ ПРѢЗЪ 1876 ГОДИНА ВЪ БУКУРЕЩЪ

1. Сава Д. Мънзовъ, 2. Петъръ Попъ Енчевъ, 3. Олимпи Пановъ, 4. Павелъ Висковски, 5. Иванъ Кавалджиевъ, 6. Георги Стойчевъ, 7. Стефанъ Атанасовъ, 8. Хр. Златаровъ, 9. Стефанъ Стамбуловъ, 10. Ив. Вазовъ, 11. Димитъръ Ивановъ, 12. Х. В. Т. Балтаджиевъ, 13. Кирякъ Цанковъ, 14. Владимиръ С. Йонинъ (делегатъ отъ С. Петербургското Славянско Благотворително Общество), 15. Антонъ Теохаровъ, 16. Димитъръ Томовъ, 17. Тодоръ Илиевъ.